

David Vergili: “Gök Neden Yıkılmadı Başımıza Bilmiyorum”

Posted on 16/06/2018

1915 yaz aylarından itibaren, Turabdin bölgesindeki şehir ve köylere, diğer taraftan Van, Hakkari ve Urmiye üçgeninde sistematik devlet ve yerel milislerin katılımı ve tertiplenmesiyle bölgede varlıklarını yüzyıllardır sürdüren Süryaniler benzersiz bir şiddetin ve vahşetin kurbanları oldu.

Osmanlı İmparatorluğu'nun batı ve Karadeniz kıyılarında bulunan Ermeni ve Pontos Rumları'nın maruz kaldığı zulüm, doğuda ve gözlerden uzak bir şekilde Süryanileri hedef almıştı.

Hristiyan toplulukların “güvenlik sorunu” böylece ortadan kaldırılıyordu. Süryaniler maruz kaldıkları şiddet, zulüm ve yıkımı Süryanice'de Sayfo yani “kılıç” olarak adlandırmaktadırlar.

1914-15 yılları arasında Turabdin, Van, Hakkari, Urmiye ve Harput'ta yerleşik olan Süryaniler, Sayfo yıllarından sonra varlıkları yok denecek noktaya indi, kültürel, sosyal, ekonomik ve demografik bir yıkımın eşliğinde kendini bulurlar; yıkılan onlarca kilise ve manastırlar, yakılan ve tahrip edilen yerleşim alanları, kütüphaneler, zorla el değiştirilen mal-mülkler ve Süryani varlığı son bulan bölgelerle 500 bin civarında insan hayatını kaybeder ve hayatta kalanlar da göçe tabi tutularak Suriye ve Irak'a yerleşir.

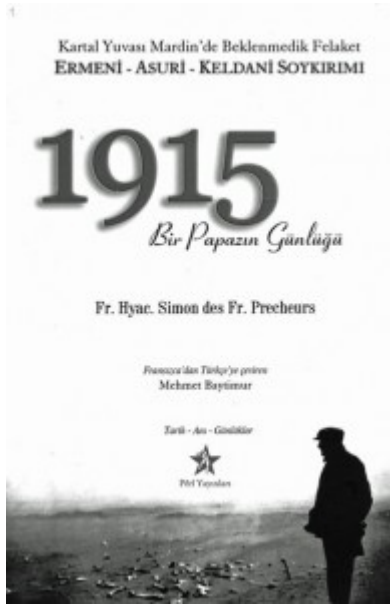
Bir papazın günlüğü

Bütün bu yıkım ve vahşet ortasında, kadınlar ve çocuklar en acımasız şiddete maruz

bırakılır, satılır, onuru yerle bir edilir ve pazarlarda satılır.

1915 Bir Papazın Günlüğü adlı kitabında Mardin’de olanları yaşayan Hyacinte Simon, Mardin konvoylarında kadınların yaşadıklarını şöyle aktarır:

“Kadın konvoyu bakılamayacak derecede perişandı.

“35 günlük yürüyüş; hem de aç, paçavralar içinde, saç-baş dağınık, ürkek-korkak, yalın ayak, şaşkın, güneşte yanarak, geldikleri diyarlarda çok yakın zamanda tanık oldukları ve şimdi göz önünden ayrılmayan olaylara bakıyormuş gibi sabitleşmiş gözlerle-tevekkül, çaresizlik ve acının doğal sonucu-lime lime yırtık dalgalanan bazı ipek giysiler içinde kadınlar. Merhamet derelerdeki, nehirlerdeki ölümlerle bitti; konvoyları durdurup kadın genç, çocuk, rastgele öldürdükleri çukurlarda, vadilerde, mağaralarda tükendi.

“15 Ağustos 1915 tarihini iyice not edin; çünkü bu, insan vücutlarının halk pazarlarına çıkarılışının başlangıç tarihidir.

“Halk pazarı dedim, doğru çünkü Kürt köylerinden Kürtlerce getirilen el konulmuş kadınlar her gün, gün boyu Müslüman mahallelerinde dolaştırılarak satılıyordu. Koyun satar gibi yapılan satışlar hem de polisin gözü önünde, serbestçe yapılıyordu.

Acı çekmeden ölmeye bile hakları yoktu

Yazar Hyacinte Simon, Hristiyan kadınların çabuk ve acı çekmeden ölmeye bile hakkı olmadığını belirtir. Kadınlar öldürülürken, bazılarının önce memelerini, bazılarının da bileklerini kesiyorlardı, bazı konvoylarda bazı kadınların kaburga kemikleri, başka birilerinin bacakları kırılıyordu öldürülmeden önce.

Yaşatılan acılara ve onursuzluğa dayanamayan kadınlar ise kendilerini kuyulara ve nehirlere atar, çocuk ve bebek sahibi kadınlar, çocuklarının acılarını bitirmek için kavurucu sıcak altında bırakır ve bazıları da beraber intihar ederdi.

1915 Asur-Keldani ve Ermeni Soykırımını adlı kitapta yazar Joseph Naayem hem Urfa'da hem de Siirt dolaylarında kadınların yaşadıklarını aktarır:

“1915 Mart ayından itibaren, kadınlar, çocuklar ve yaşlılardan oluşan sürgünler konvoyu acınası bir durumda geldi Urfa'ya. Güzel kadınlar gibi güzel kızlar da dağa kaldırılmıştı. Kocaları katledilmişlerdi.

“Talihsiz sürgünlerin göç süresini artırmak, onlara, sahip oldukları herşeyi harcatmak için, her konakta günlerce kalmaya zorlanıyorlar, müslüman halk onları kuşatıyordu.

Katliamlar esnasında 10 yaşında olan ve hayatta kalabilen Keldani Karima, ailece yaşadıklarını daha sonra şöyle anlatıyor:

“İlkbahar bitimiydi. Bir grubun saldırısına uğradık. Babam ve dedem, yalvarıp yakarmalarına rağmen hançer -sayfo- darbeleriyle katledildiler ve annem, kardeşlerim ve ben, onların seçtiği bir yere götürüldük.

“Diğer Keldani kız akranlarımla beraber Zawida köyüne götürüldük”.

Ölmek sıradanlaşıyordu Sayfo günlerinde

Ölüm artık yası tutulan, nefret edilen bir ritüel olmaktan çıkmış, arzu edilen bir kurtuluş yolu olarak kabul edilmekteydi. Bunca zulüm, onursuzluk ve şiddet karşısında bir çıkış yolu ve ebediyen huzura kavuşmak için bir imtihan. Ölmek sıradanlaşıyordu Sayfo günlerinde.

Yazar Hyacinte Simon, Sivas ve Harput dolaylarından Mardin'e ulaşan kadın konvoyunu gören bir subayın "böylesine bir insafsızlık karşısında gök neden yıkılmadı başımıza, bilmiyorum" dediğini aktarır yaşanan vahşet ve soykırıma dair.

Kaynak: bianet.org